

Balete din secolul trecut la Opera națională

(Grigore Constantinescu – 21 iunie 2016)

Publicul care frecventa, pe la începutul celui de al șaselea deceniu din secolul trecut, spectacolele coregrafice prezentate de Compania de balet a Operei bucureștene, în viziunea coregrafilor noștrii, a fost invitat acum să-și întregască educația, în sensul percepției evoluției spre modern a dansului clasic. Nimic nou în muzica inspiratoare a lui Chopin sau Ceaikovski, Stravinski, Jora, noutatea venea atunci din creația coregrafică, alături de Danovschi, impunându-se spectacole de Ioan Tugearu sau Alexa Mezincescu, Adina Cezar. Ne-am obișnuit să urmărim pe Mezzo, repertoriul modern internațional, o dată de reper fiind, la București, tripticul contemporan adus pe scena Operei Române de Simona Șomăcescu.

Iată-ne deci oarecum pregătiți, pe etape, pentru actuala premieră cu trei creații prezentate prima oară la noi. Pe afiș semnături celebre – Forshyte, Balanchine, Robbins. Informațiile prealabile trimit aceste trei balete „moderne” în secolul XX, afirmând o altă contemporaneitate față de stagiunile recente. Dar, oricum, avem ce învăța, privind lectura coregrafică a lui Chopin azi („In the Night” – New York 1970), cum o face Robbins, lectură recitată de un discipol: Ben Huys (Nocturnele Op.27, Op.55 și Op.9, la pian Ștefan Doniga) sau urmărind amintirile formatoare ale tinereții lui Balanchine, oglindite în valuri romantice ceaikovschiene („Theme and Variations” – New York 1947), repetate mai târziu de maestra de balet Patricia Neary (dirijorul orchestrei Tiberiu Soare).

Unica semnătură autografă contemporană este prezentă în programul premierei cu „In the Middle, Somewhat Elevated” (Paris 1987) – coregrafia, costumele, lighting design William Forsythe, impulsuri de muzică electronică de Thom Willems, în colaborare cu Lesley Stuck, lucrare importată pe scena românească tot de un discipol, maestrul de balet: Thierry Guiderdoni cu drept de montare, membru al ansamblului ce poartă numele autorului.

Publicul de acum vorbește și privește de fapt, la alegerea teatrului, versiuni de reluare mimetică a originalelor, de către urmași ai măștrilor coregrafi, întregindu-și experiența și informațiile estetice de altă dată, de-a lungul unei istorii care, după posibilități și ocazii, se scrie în timp.